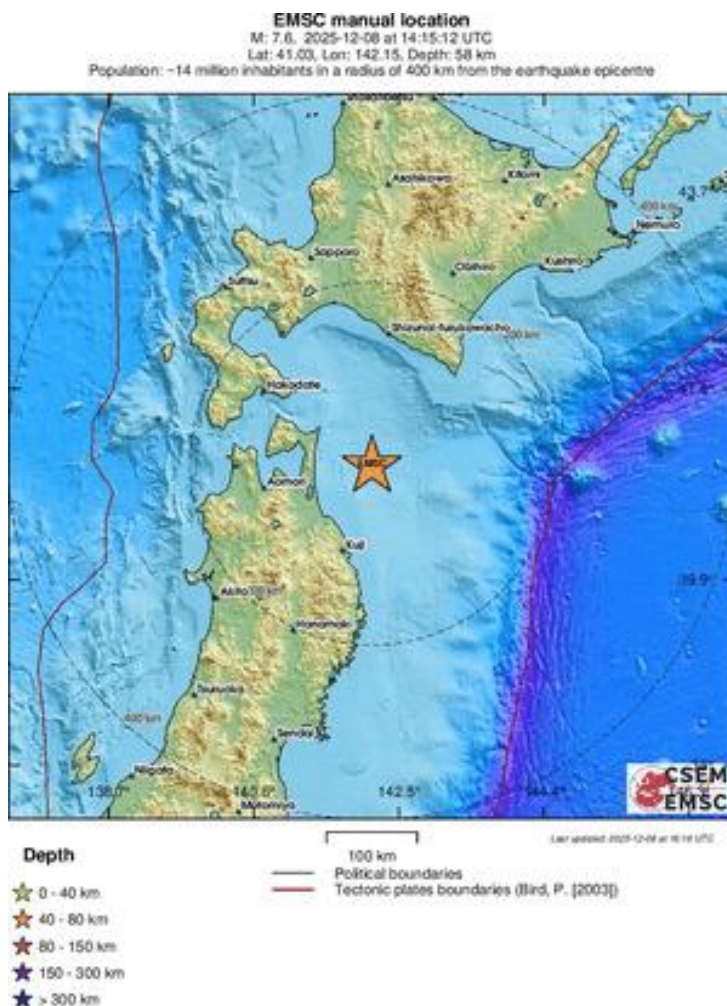

Žemės drebėjimas 2025 metų gruodžio 8 dieną Ramiajame vandenyne netoli rytų Japonijos krantų

2025 m. gruodžio 8 d. 14:15 pasauliniu (Grinvičo laiku) arba 23 val. 15 min vietiniu Japonijos laiku, arba 16 val. 15 min. Lietuvos laiku Ramiajame vandenyne už 121 km šiaurės rytų kryptimi nuo Aomori miesto įvyko galingas žemės drebėjimas. Jo stiprumas arba magnitudė buvo įvertinta 7.6, o žemės drebėjimo hipocentro gylis buvo 58 km [1, 2].

Kaip pranešė žiniasklaida [1, 3], mažiausiai 30 žmonių buvo sužeista, kai kurie traukiniai buvo atšaukti, tūkstančiams namų sutriko elektros tiekimas. Buvo pranešta apie cunamio pavojų kurio bangos galėjo siekti 3 metrus aukščio. Skelbta, kad pavojingos cunamio bangos dėl toki stiprumo žemės drebėjimo galimos 1000 km spinduliu nuo epicentro palei rytines Japonijos ir Rusijos pakrantes. Japonijos regionų, kuriuos paveikė žemės drebėjimas, atominėse elektrinėse po incidento buvo atliekami saugos patikrinimai, pranešė šalies visuomeninis transliuotojas NHK.

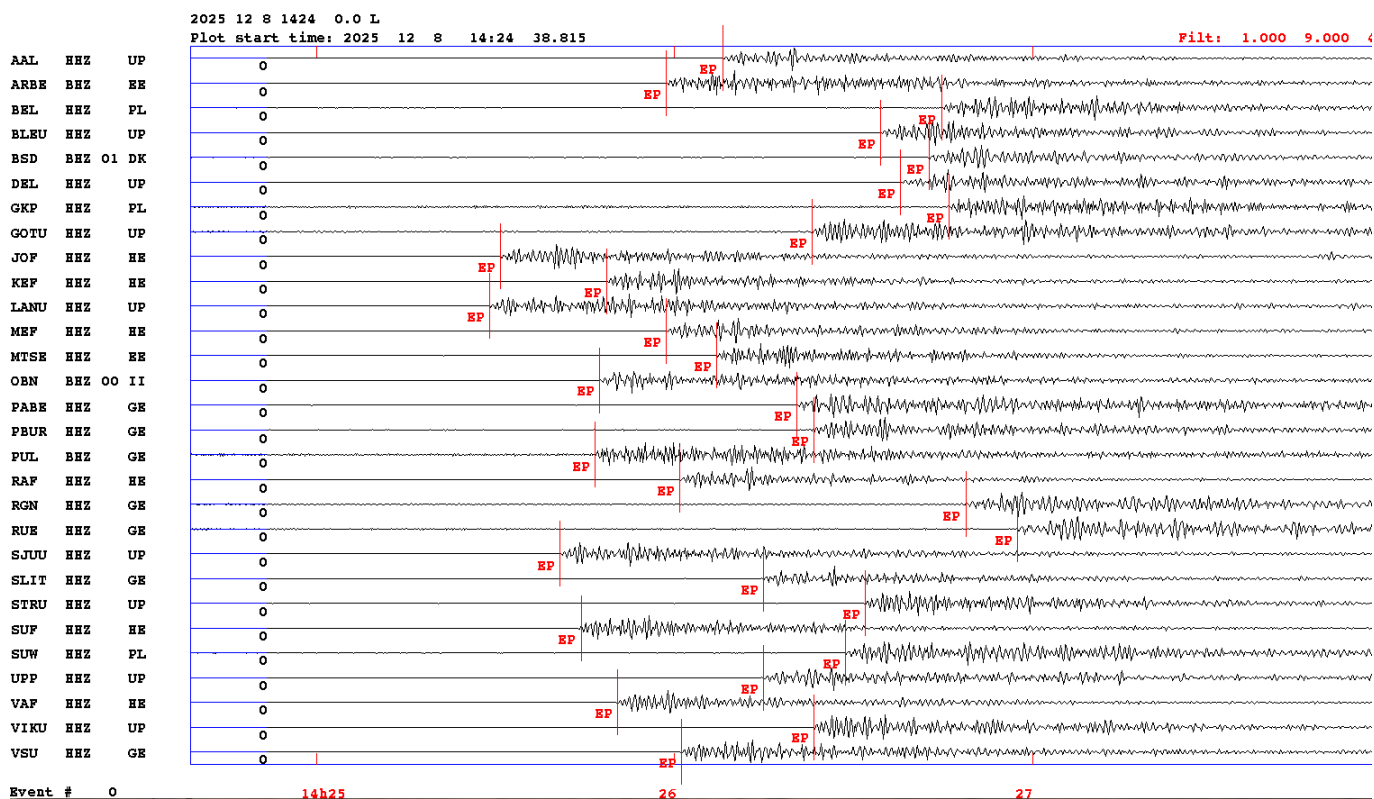
1 pav. 2025 gruodžio 8 d. žemės drebėjimo prie rytinių Japonijos krantų epicentras pažymėtas geltona žvaigžde [2].

Japonijos salos yra vienos iš tektoniškai aktyviausių regionų pasaulyje. Jos susiformavo dėl sudėtingų procesų vykusių praityje ir šiuo metu vykstančių Šiaurės Amerikos, Ramiojo vandenyno, Filipinų ir Eurazijos litosferos plokščių judėjimo procesų, kurie ir dabar daro įtaką Japonijos salų, Taivano ir aplinkiniams regionams [4]. Japonijos salos yra dalis Ramiojo vandenyno „Ugnies žiedo“ ir per metus patiria apie 1500 žemės drebėjimų stipresnių nei 4.0. Dažni nedidelio stiprumo žemės drebėjimai ir retkarčiais pasitaikanti vulkaninė veikla juntami visoje salų teritorijoje. Pražūtingi žemės drebėjimai, dažnai sukeltantys cunamius, įvyksta kelis kartus per šimtmetį.

2 pav. Japonijos tektoninis žemėlapis. Juodos linijos su trikampaiais žymi tektoninių plokščių ribas [4].

Greta rytinių Japonijos krantų įvykusį žemės drebėjimą užfiksavo ir Lietuvos seismologinio monitoringo stotys: Paburgės (PBUR) ir Paberžės (PABE). Šis įvykis taip pat užregistruotas ir kitose Baltijos regiono seisminėse stotyse (3 pav.). Nors žemės virpesiai ir buvo instrumentiškai registruoti Lietuvos teritorijoje esančiose seisminėse stotyse, tačiau reikia pabrėžti, jog jie nėra juntami žmonėms ir jokios įtakos ar grėsmės Lietuvoje nekelia.

3 pav. Greta rytinių Japonijos krantų žemės drebėjimo įvykusio gruodžio 8 d. seismogramos užregistruotos Lietuvos seiminio monitoringo stotyse: PBUR ir PABE bei Baltijos regiono stotyse: ALL, ARBE, BEL, BSD, DEL, GKP, JOF, KEF, LANU, MEF, MTSE, PUL, RAF, RGN, RUE, SJUU, SLIT, STRU, SUF, SUW, UPP, VAF, VIKU, VSU.

Nuorodos:

1. https://www.emsc-csem.org/Earthquake_information/earthquake.php?id=1911199
2. <https://www.delfi.lt/naujienos/uzsienyje/po-galingo-zemes-drebejimo-japonijoje-paskelbtas-cunamio-pavojus-120184206>
3. <https://www.bbc.com/news/articles/c7091k5pg31o>
4. https://www.researchgate.net/publication/353594344_Reconstructing_Jurassic-Cretaceous_Intra-Oceanic_Subduction_Evolution_in_the_Northwestern_Panthalassa_Ocean_Using_Ocean_Plate_Stratigraphy_From_Hokkaido_Japan

Informaciją parengė:

Lietuvos geologijos tarnybos

Giluminės ir naftos geologijos skyrius